

Zdanění zahraničních dluhopisů

Úrokové příjmy ze zahraničních dluhopisů nejsou na rozdíl od dluhopisů České spořitelny zdaněny konečnou srážkovou daní. Za zdanění těchto příjmů odpovídá daňový poplatník, který je za dobu držení dluhopisu získal.

Daňoví poplatníci, kteří vyplňují daňové přiznání (DP) sami, zahrnou úrokové příjmy ze zahraničních dluhopisů do kategorie příjmů z kapitálového majetku, a to bez ohledu na jejich výši. Daňoví poplatníci, kteří doposud nemají povinnost podávat DP, tj. zaměstnanci a důchodci, nemusí DP nadále vyplňovat, pokud úhrn jejich ročního úrokového příjmu ze zahraničních dluhopisů a dalších zdanitelných příjmů mimo příjmu ze zaměstnání nepřesáhne 6 000 Kč, resp. u důchodců veškeré zdanitelné roční příjmy včetně úrokových nepřesáhnou 15 000 Kč.

Držitelé dluhopisů, kteří si ponechají dluhopis do data splatnosti, zdaní vedle úrokového příjmu nebo příjmu z prémie dluhopisu i příjem realizovaný z rozdílu jmenovité hodnoty a emisního kursu dluhopisu. Pro daňové poplatníky, kteří dnes nemají povinnost podat DP, to může znamenat, že budou povinni DP vyplnit a podat jej místně příslušnému finančnímu úřadu.

Držitel dluhopisů, který je odprodá před datem jejich splatnosti České spořitelně, uplatní následující obecná pravidla:

- příjem z prodeje cenného papíru je osvobozen od zdanění, jestliže mezi jeho nákupem a prodejem uběhla lhůta delší než šest měsíců (pro cenné papíry nakoupené do 31. 12. 2013),
- příjem z prodeje cenného papíru je osvobozen od zdanění, jestliže mezi jeho nákupem a prodejem uběhla lhůta delší než tři roky (pro cenné papíry nakoupené 1. 1. 2014 a později),
- příjmy z prodeje cenných papírů jsou osvobozeny od zdanění, jestliže jejich úhrn u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období 100 000 Kč (hrubý příjem).

U dluhopisů s nízkým kuponem se rozhodující část příjmů realizuje v rozdílu mezi jmenovitou hodnotou dluhopisu a cenou jeho nákupu. Tento příjem se průběžně promítá do rostoucí ceny dluhopisu.

Obdobné pravidlo platí pro prémiové dluhopisy, jejichž příjem závisí na výši vyplacené prémie. I ta je konstruována tak, že rozhodující část příjmů je započtena do ceny již krátce před datem splatnosti.

Pravidla pro zdanění zahraničních dluhopisů včetně lhůty pro osvobození od daně v případě, že doba držení dluhopisu mezi jeho nákupem a prodejem překročila šest měsíců resp. 3 roky, případně že hrubý příjem z prodeje v průběhu kalendářního roku nepřekročil 100 000 Kč, odpovídají znění zákona o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. (ZDP) v platném znění k datu publikování tohoto sdělení. Znění zákona však může být v budoucnu změněno.

Podrobnosti ke zdanění příjmů podle současného znění ZDP

Příjmy fyzických osob nepodnikatelů z držby a prodeje dluhopisů

Příjmy z držby a prodeje zahraničních dluhopisů se nezdaňují konečnou srážkovou daní, ale stávají se předmětem individuálního zdanění, a pokud nejsou od daně osvobozeny (osvobození přichází v úvahu pouze u příjmu z prodeje dluhopisu), je daňový poplatník povinen uvést tyto příjmy v odpovídající části daňového přiznání (DP).

Příjmy z držby dluhopisu představují úrokové příjmy z jeho kuponů nebo prémie a spolu s příjmy realizovanými z rozdílu jmenovité hodnoty a emisního kursu dluhopisu **drženého do splatnosti** jsou dle ZDP považovány za příjmy z kapitálového majetku (§ 8 ZDP).

Příjmy realizované při prodeji dluhopisu **před splatností** z rozdílu mezi cenou prodeje dluhopisu a cenou pořízení jsou dle ZDP považovány za ostatní příjmy (§ 10 ZDP), pokud nejsou od daně osvobozeny (§ 4 a § 10 ZDP). Pravidla pro **osvobození příjmů z prodeje dluhopisů od zdanění**:

- **příjem z prodeje cenného papíru je osvobozen od zdanění, jestliže mezi jeho nákupem a prodejem uběhla lhůta delší než šest měsíců (pro cenné papíry nakoupené do 31. 12. 2013),**
- **příjem z prodeje cenného papíru je osvobozen od zdanění, jestliže mezi jeho nákupem a prodejem uběhla lhůta delší než tři roky (pro cenné papíry nakoupené 1. 1. 2014 a později),**
- **příjem z prodeje cenného papíru je osvobozen od zdanění, jestliže úhrn těchto příjmů u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období 100 000 Kč (hrubý příjem).**

Příjmy z prodeje dluhopisu, **u kterých se neuplatní výše uvedené osvobození, je třeba zdanit.** Přitom nelze při výpočtu daně započítat do jejich pořizovací ceny náklady na pořízení dluhopisů od daně osvobozených.

Příklady zdanění příjmů z držby dluhopisu

1. Zaměstnanec s jinými příjmy než ze zaměstnání, které spolu s příjmy z dluhopisů přesáhly za rok 6 000 Kč, stejně jako podnikatel vyplňuje DP a v něm na řádku 38 vždy vykáže také příjmy z držby dluhopisu bez ohledu na jejich výši. Tyto příjmy se stanou součástí daňového základu. Lze je započítat proti případné ztrátě z dalšího podnikání nebo pronájmu.
2. Zaměstnanec, který nemá jiné příjmy než ze zaměstnání a vyplňuje za něj daňové přiznání zaměstnavatel – do výše příjmu 6 000 Kč za rok včetně nemusí příjem zdaňovat a DP za něj může opět vyplnit zaměstnavatel,
  - od výše příjmu 6 000 Kč za rok ohlásí zaměstnavateli, že si zajistí vyplnění DP sám; příjem uvede na řádku 38 DP jako dílčí základ daně za příjmy z kapitálového majetku (dle § 8 ZDP),
  - pokud má povinnost podat daňové přiznání z jiných důvodů (např. platba solidární daně či zálohy na ni), zajistí vyplnění DP sám; příjem uvede na řádku 38 DP jako dílčí základ daně za příjmy z kapitálového majetku (dle § 8 ZDP) a to bez ohledu na jejich výši.
3. Důchodce, který nemá jiné zdanitelné příjmy než z držby dluhopisu, má povinnost podat DP pouze v případě, kdy je roční příjem vyšší než 15 000 Kč. Pokud má povinnost podat DP z jiných důvodů, uvede do něj příjem bez ohledu na jeho výši na řádku 38.

Příklady zdanění příjmů z prodeje dluhopisu, které nejsou osvobozeny od daně

Příjmy z prodeje dluhopisů do úhrnné výše 100 000 Kč ročně jsou osvobozeny od zdanění, a není proto potřeba testovat limit 6 000 Kč (resp. 15 000 Kč). Pro povinnost podat přiznání a platí následující:

1. Zaměstnanec se zdanitelnými příjmy z prodeje dluhopisu nad 100 000 Kč, stejně jako podnikatel vyplňuje DP a v něm v příloze č. 2 oddílu 2 DP vykáže i příjem z prodeje dluhopisů. Zde uvede odděleně výdaje na pořízení dluhopisu a příjmy z jeho prodeje a příjem ke zdanění vyčíslí na řádku 40 DP jako dílčí základ daně za ostatní příjmy (dle § 10 ZDP). Tento příjem lze započítat proti ztrátě z prodeje jiného cenného papíru, jehož držba nepřesáhla 6 měsíců resp. tři roky, popřípadě proti ztrátě z podnikání nebo pronájmu.
2. Důchodce se zdanitelnými příjmy z prodeje dluhopisu nad 100 000 Kč, nebo má-li důchodce povinnost podat DP z jiných důvodů, vykáže příjem bez ohledu na jeho výši v příloze č. 2 oddílu 2 DP. Zde rozepíše příjmy z prodeje dluhopisu a výdaje na jeho pořízení a příjem ke zdanění uvede na řádku 40 DP jako dílčí základ daně za ostatní příjmy. Příjem lze započítat proti ztrátě z prodeje jiného cenného papíru, jehož držba nepřesáhla 6 měsíců resp. tři roky, popřípadě proti ztrátě z podnikání nebo pronájmu.

Praktické příklady

A) Zdanění dluhopisu s nízkým kuponem

Dluhopis EGB 0,25% /2015, emitentem je ERSTE Bank

Jmenovitá hodnota dluhopisu je 25 000 Kč, datum emise 2. 11. 2011 a datum splatnosti 2. 11. 2015. Úrokový výnos – kupon činí 0,25 %, to je Kč 62,50 z každého dluhopisu.

Úrokové příjmy

Pan Novák je důchodce a nemá kromě důchodu žádné další příjmy. Pan Zelený je zaměstnanec, který má příjmy pouze ze zaměstnání. Oba 19. 12. 2011 nakoupili 4 ks dluhopisů za Kč 93 034,72. Každý rok až do data splatnosti obdrží za všechny dluhopisy úrok celkem 250 Kč.

U pana Nováka tato částka nedosahuje 15 000 Kč, proto ji při roční výplatě kuponů nezdaňuje, ani nevyplňuje daňové přiznání. Stejně je to u pana Zeleného, i když u něj je hranice pro podání daňového přiznání jen 6 000 Kč.

Pokud by pan Novák nakoupil více než 240 dluhopisů a pan Zelený více než 96 dluhopisů, jejich roční úrokový příjem by přesáhl hranici pro podání daňového přiznání ($62,50 \times 240 = 15\,000$, $62,50 \times 96 = 6\,000$). V takovém případě by museli vyplnit daňové přiznání.

Pokud by pan Zelený musel podat přiznání z jiných důvodů (např. solidární daň), uvede v přiznání roční úrokový příjem bez ohledu na jeho výši.

Příjem k datu splatnosti

K datu splatnosti dluhopisů v roce 2015 se situace změní. ERSTE Bank vyplatí za každý dluhopis nejen kupon, ale splatí i jeho jmenovitou hodnotu. Pan Novák i pan Zelený tak získají příjem nejen z ročního kuponu, ale i z rozdílu mezi jmenovitou hodnotou dluhopisů (100 000 Kč) a jejich emisním kursem.

Pokud u pana Nováka jako důchodce tento příjem nepřesáhne stanovenou hranici 15 000 Kč, pak tento příjem nebude muset zdanit. Bude-li tento příjem u pana Zeleného vyšší než 6 000 Kč, bude muset vyplnit daňové přiznání, které za něj doposud podával zaměstnavatel.

Pan Zelený se může rozhodnout, že jeden měsíc před datem splatnosti své dluhopisy prodá České spořitelně. Uvažuje, že v té době již bude cena dluhopisu blízká jmenovité hodnotě. Dluhopis bude držet téměř čtyři roky, takže splní podmínku pro osvobození příjmu od daně. Předpokládejme, že k 2. 10. 2015 bude cena jeho dluhopisů spolu s poměrným úrokovým příjmem 99 977 Kč. Pan Zelený tak získá z prodeje 6 942 Kč, což je méně než v případě držení dluhopisu do splatnosti, ale tento příjem již bude konečný, osvobozený od daně.

Pan Šedivý také nakoupil dluhopisy jako pan Zelený, ale 7 měsíců od jejich nákupu akutně potřeboval hotovost a rozhodl se dluhopisy prodat. Jelikož byly dluhopisy nakoupeny do konce roku 2013, uplatní se u pana Šedivého osvobození (6 měsíční test). Pokud by dluhopisy nakoupil až v roce 2014 a v daném roce je i prodal, tento příjem bude osvobozen, neboť nepřesáhne částku 100 000 Kč. Obdrží-li pan Šedivý v roce 2014 další příjmy z prodeje cenných papírů, které v úhrnu převýší částku 100 000 Kč, pak příjem z prodeje dotčeného dluhopisu bude podléhat zdanění.

B) Prémiový dluhopis

Akciový prémiový dluhopis III/2015, emitentem je ERSTE Bank

Jmenovitá hodnota dluhopisu je 25 000 Kč, datum emise 17. 8. 2011 a datum splatnosti 17. 8. 2015. Dluhopis nevyplácí žádný úrokový výnos. Jediným výnosem je premie odvislá od vývoje cen vybraných akcií.

Pan Lázníčka, který je zaměstnancem bez dalšího příjmu, nakoupil 4 ks tohoto dluhopisu za 100 000 Kč. Pokud by dluhopis nepřinesl žádné zhodnocení, nemusel by samozřejmě zdanit ani žádný příjem. Pan Lázníčka se ale těší, že dluhopis nakonec přinese zajímavou prémii.

Jednoduše si propočítal, že zdanění připadá v úvahu, kdyby příjem z premie překročil 6 % (6 % z 100 000 je 6 000). Například při zhodnocení 7,3 % by mu již vznikla daňová povinnost, protože by jeho čistý příjem dosáhl 7 300 Kč (tj. hrubý příjem 107 300 Kč). Uvažuje proto o tom, že v případě, kdy se ceny akcií budou

vyvíjet v jeho prospěch a cena dluhopisu úměrně tomu poroste, prodá své dluhopisy v roce 2015 ještě před datem splatnosti. V té době bude dluhopis vlastnit již téměř čtyři roky, a proto může v případě předčasného prodeje využít daňového osvobození příjmu z prodeje cenného papíru.

Datum publikování: 10.2. 2014.